

(1)

N° 59

N° 59

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers
		N° 59
Session de 1932-1933	SÉANCE du 14 Février 1933	VERGADERING van 14 Februari 1933
		Zittingsjaar 1932-1933

PROPOSITION DE LOI TEMPORAIRE
relative à la réduction de certains fermages.

DEVELOPPEMENTS

MADAME, MESSIEURS,

Les soussignés ont l'honneur de vous soumettre, comme proposition d'initiative parlementaire, le projet de loi que l'un d'eux déposa sur le Bureau du Sénat, le 5 juillet 1932, au nom du Cabinet précédent. Ce projet fut soumis aux Commissions réunies de la Justice et de l'Agriculture, qui l'approuvèrent par 23 voix et 3 abstentions. Les signataires de la présente proposition ont tenu compte, dans une certaine mesure, des observations du rapport soumis au Sénat, le 21 septembre 1932.

Pour le surplus ils reproduisent le texte et l'exposé des motifs du projet gouvernemental.

**

L'agriculture traverse une crise d'une gravité exceptionnelle. Les prix de tous les produits de la ferme ont subi une baisse brusque et profonde, non compensée par une baisse semblable des frais de production. D'après un index agricole dressé avec soin, la comparaison des prix de vente des principaux produits et des frais de production s'établit comme suit :

Index des produits agricoles (prix moyens 1909-1914 = 100).
Index der landbouwvoortbrengselen (middenprijzen 1909-1914 = 100).

	1927	1928	1929	1930	1931 (1)	Mars 1932
Produits végétaux	—	—	—	—	—	—
<i>Plantaardige voortbrengselen</i>	140	129	111	82	80	72
Produits animaux	—	—	—	—	—	—
<i>Dierlijke voortbrengselen</i>	122	127	133	128	100	73
Frais de production	—	—	—	—	—	—
<i>Voortbrengingskosten</i>	117	132	140	138	120	117

(1) Chiffres provisoires.

(2) Chiffres provisoires (pour le calcul de l'index de mars 1932, le fermage est compris dans les frais de production).

VOORSTEL VAN TIJDELIJKE WET
betreffende de vermindering van sommige pachtlijnen.

TOELICHTING

MEYROUW, MLINE HEEREN,

De ondergetekenden hebben de eer u het wetsontwerp dat een van hen op 5 Juli 1932, in den naam van de voorstaande Regeering, bij het bureel van den Senaat had ingediend, opnieuw voor te leggen als voorstel van parlementair initiatief. Dat ontwerp werd onderworpen aan de vereenigde Commissies van Justitie en van Landbouw, die het goedkeurden met 23 stemmen en 3 onthoudingen. De ondertekenaars van het wetsvoorstel hebben, in zekere mate, rekening gehouden met de opmerkingen van het verslag dat op 21 September 1932 in den Senaat werd uitgebracht.

Voor het overige nemen zij den tekst en de memorie van toelichting van het Regeeringsontwerp over.

**

De landbouw doorworstelt een buitengewoon scherpe crisis. De prijzen van al de landbouwvoortbrengselen hebben een plotselinge en sterke daling ondergaan, welke niet wordt vergoed door een gelijke daling der voortbrengingskosten. Volgens een zorgvuldig opgemaakten landbouw-index, biedt de vergelijking van de verkoopprijzen der voornaamste voortbrengselen en van de voortbrengingskosten het volgende beeld :

(1) Voorlopige cijfers.

(2) Voorlopige cijfers (voor de berekening van den index van Maart 1932, is de pachtlijn begrepen in de voortbrengingskosten).

Ces chiffres constituent des moyennes : la baisse a atteint les céréales et les plantes industrielles avant les produits de l'élevage, et, pendant quelque temps, la grande culture a été frappée plus durement que la petite.

Le tableau suivant indique l'importance de la baisse pour un certain nombre de produits déterminés :

Produit <i>Product</i>	Prix le plus élevé <i>Huurprijs</i>	Prix actuel (mars 1932)		Diminution <i>Vermindering</i>
		Tegenwoordige prijs (Maart 1932)	fr. 75-07	
Froment	fr. 206-75	(juin 1927)		83.69 %
Tarwe		(Juni 1927)		
Lin	233-75	(novembre 1927)	53-00	77.32 %
Vlas		(November 1927)		
Vaches sur pied	8-12	(juillet 1930)	4-55	43.96 %
Koeien (<i>terend</i>)		(Juli 1930)		
Pores sur pied	12-87	(décembre 1929)	4-75	63.09 %
Varkens (<i>terend</i>)		(December 1929)		
Beurre	34-47	(décembre 1928)	18-33	46.82 %
Boter		(December 1928)		
Oeufs	1-45	(novembre 1927)	0-39	73.00 %
Eieren		(November 1927)		

Au surplus, il y a lieu de ne pas perdre de vue que les résultats d'une exploitation déterminée sont influencés par des facteurs particuliers, dont il faut tenir compte dans chaque cas envisagé.

Quoiqu'il en soit, les résultats actuels de toutes les exploitations agricoles sont entièrement différents de ce qu'étaient ceux d'il y a quelques années, et les agriculteurs subissent des pertes considérables.

Un grand nombre de fermages ne se sont pas encore adaptés aux conditions nouvelles. Il est vrai que certains propriétaires ont concédé à leurs fermiers une réduction du prix du bail en cours, mais cette attitude est loin d'être générale. La résistance se rencontre précisément chez les bailleurs qui, lors de la conclusion du bail, ont exigé les fermages les plus élevés. Les établissements publics hésitent à entrer dans la voie des réductions.

Les signataires estiment qu'il y a lieu de venir en aide aux fermiers au moyen d'une loi temporaire, basée sur le principe que l'équité doit régner dans l'exécution des contrats à prestations périodiques. Un changement radical dans la situation envisagée par les contractants peut avoir pour effet de rendre l'exécution ultérieure de pareil contrat ruineuse pour l'une des parties.

Le législateur est intervenu chaque fois qu'une impérieuse raison d'équité réclamait son intervention, et notamment en ce qui concerne certains contrats conclus avant ou pendant la guerre (loi du 11 octobre 1919) et en ce qui concerne les baux à long terme (loi du 20 juin 1930).

On aurait pu songer à permettre au fermier de résilier le bail en cours, moyennant préavis. Mais cette solution ne serait pas à son avantage : le fermier ne désire généralement pas

Deze cijfers zijn gemiddelden : de graangewassen en de rijstverheidspalten werden door de daling getroffen vóór de producten van den stal en, gedurende enkele tijd, had het groot bedrijf erger te lijden dan het klein bedrijf.

De volgende tabel duidt de aanzielijheid aan van de daling voor een zeker aantal bepaalde producten :

Produit <i>Product</i>	Prix le plus élevé <i>Huurprijs</i>	Prix actuel (mars 1932)		Diminution <i>Vermindering</i>
		Tegenwoordige prijs (Maart 1932)	fr. 75-07	
Froment	fr. 206-75	(juin 1927)		83.69 %
Tarwe		(Juni 1927)		
Lin	233-75	(novembre 1927)	53-00	77.32 %
Vlas		(November 1927)		
Vaches sur pied	8-12	(juillet 1930)	4-55	43.96 %
Koeien (<i>terend</i>)		(Juli 1930)		
Pores sur pied	12-87	(décembre 1929)	4-75	63.09 %
Varkens (<i>terend</i>)		(December 1929)		
Beurre	34-47	(décembre 1928)	18-33	46.82 %
Boter		(December 1928)		
Oeufs	1-45	(novembre 1927)	0-39	73.00 %
Eieren		(November 1927)		

Natuurlijk mag niet uit het oog worden verloren, dat de resultaten van een bepaald landbouwbedrijf beïnvloed worden door bijzondere factoren, waarmee in elk afzonderlijk geval moet rekening gehouden worden.

Wat er ook van zij, de huidige resultaten van al de landbouwondernemingen zijn zeer verschillend van die van vóór enkele jaren, en de landbouwers ondergaan tegenwoordig aanzienlijke verliezen.

Een groot aantal pachtprijzen is nog niet aangepast aan de nieuwe omstandigheden. Weliswaar, hebben sommige eigenaars aan hun pachters een vermindering van den pachtprijs toegestaan, maar die houding is op verre na niet algemeen. De grootste weerstand wordt juist aangetroffen bij die verpachters, welke bij het sluiten der pachtovereenkomst de hoogste pachtprijzen hebben bedongen. De openbare inrichtingen aarzelen, om den weg der verminderingen op te gaan.

De ondergetekenden oordeelen dat men de pachters moet helpen komen door een tijdelijke wet, gegrond op het beginsel, dat de billijkheid moet heerschen in de uitvoering der overeenkomsten met periodieke vervulling der verplichtingen. Een grondige verandering in den toestand, welke partijen bij het sluiten van het contract op het oog hadden kunnen ten gevolge hebben, dat de latere uitvoering van zulk contract voor een van hen een ramp zal worden.

De wetgever is tusschen beide gekomen, telkens als een dringende reden van billijkheid zijn tusschenkomst vergde, en inzonderheid betreffende sommige overeenkomsten aan gegaan vóór of tijdens den oorlog (wet van 11 October 1919) en betreffende de pachten op langen termijn (wet van 20 Juli 1930).

Men had er kunnen aan denken, den pachter het recht te verleenen om, naits preadvies, de loopende pacht te verbreken. Die oplossing zou hem echter niet voordeelig zijn :

ment pas renoncer à son exploitation; il préfère la continuer, même avec perte : une liquidation, en pleine crise, lui coûterait la majeure partie de son capital, et lui enlèverait la possibilité de gagner désormais sa vie. Cette solution ne serait pas toujours avantageuse au propriétaire : dans telle région, il ne trouverait peut-être amateur que moyennant des sacrifices considérables, ou même verrait ses terres délaissées.

C'est pourquoi la proposition de loi qui vous est soumise se borne à accorder à certains fermiers le droit de s'adresser au juge pour obtenir une réduction du fermage contractuel.

Aux termes de la proposition, le preneur d'un bail à ferme contracté avant le 1er janvier 1932, c'est-à-dire à une époque où le fermier ne devait pas croire à une crise grave et longue, peut demander une réduction du fermage convenu, si ce fermage est hors de proportion avec les conditions économiques actuelles (art. 1er). La demande ne sera pas accueillie, si cette condition n'est pas remplie : en effet, il n'est pas question de la révision du prix des baux qui ne sont pas en disproportion avec les conditions actuelles de l'agriculture, par exemple, parce que le propriétaire aurait fixé un fermage très modéré qui paraît, encore actuellement, équitable, ou parce que le fermage, déterminé sur la base de la valeur des produits, aurait suivi les fluctuations du prix de ceux-ci.

Le juge statue en équité : il tient compte non seulement de la situation de l'agriculture en général, mais encore des particularités de l'exploitation à laquelle se rapporte la demande. Au surplus, il ne perdra de vue aucun élément d'appréciation. Une circonstance qu'il ne manquera pas de considérer, c'est le loyer que le fermier a payé pendant les années antérieures : pour des raisons de clarté, le texte n'établit pas la compensation entre les diverses années du bail, mais le juge, appelé à réduire le prix du bail pour les années de crise, pourra, en déterminant le taux de la réduction tenir compte, le cas échéant, de ce fait, que pendant une ou plusieurs années de prospérité, le fermier n'a payé au même propriétaire qu'un fermage nettement inférieur à celui qui aurait correspondu aux conditions économiques de cette époque.

La réduction accordée par le juge s'applique à l'année en cours, et elle peut s'appliquer à l'année qui vient de s'écouler, lorsque la demande est introduite dans les trois mois qui suivent l'expiration de l'année de bail. Elle vaut pour les années ultérieures du bail ; mais, si les conditions qui ont donné lieu à la réduction viennent à changer, le bailleur pourra, à son tour, demander une augmentation du fermage (art. 3).

L'article 4 permet au juge saisi d'une demande en réduction de faire surseoir à toute expulsion pour non-paiement du prix, y compris celle qui pourrait être ordon-

doorgaans verlangt de pachter niet zijn bedrijf waarwel te zeggen; liever zet hij het voort, zelfs met verlies : een opruiming in volle crisis, zou hem het grootste deel van zijn kapitaal kosten, en hem de mogelijkheid ontnemen, voortaan zijn brood te verdienen. Die oplossing zou niet altijd voordeeliger zijn voor den eigenaar : in sommige streken zou hij wellicht slechts ten prijs van grote opofferingen een pachter vinden, of zelfs zijn gronden onbehouwd zien blijven.

Daarom beperkt het U voorgelegde voorstel van wet er zich toe, aan sommige pachters het recht te verleenen zich tot den rechter te wenden, om een vermindering van den overeengekomen pachtprijs te bekomen.

Luidens het voorstel kan de pachter bij een pachtovereenkomst, aangegaan voor 1 Januari 1932, dat wil zeggen op een tijdstip waarop de pachter geen scherpe, langdurige crisis moest verwachten, een vermindering van den bedragen pachtprijs aanvragen, indien deze pachtprijs buiten verhouding is met de thans heerschende economische omstandigheden (art. 1). Is deze voorwaarde niet vervuld, dan zal de vordering niet ingewilligd worden : er is inderdaad geen sprake van de herziening van die pachtlijnen, welke niet onevenredig zijn met den heerschenden landbouwtoestand, bij voorbeeld, omdat de eigenaar zich zou vergenoegd hebben met een zeer gematigden pachtprijs, die thans nog billijk schijnt, of omdat de pachtprijs bepaald volgens de waarde der producten, de prijsschommelingen dezer producten zou gevolgd hebben.

De rechter doet uitspraak naar billijkheid : hij houdt rekening, niet alleen met den toestand van den landbouw in 't algemeen, maar ook met de bijzondere omstandigheden van het pachtgoed waarop het verzoek betrekking heeft. Daarenboven zal hij gheen enkel nuttig gegeven uit het oog verliezen. Een omstandigheid, welke hij voorzeker in aanmerking moet nemen, is de pachtprijs, dien de pachter gedurende de vorige jaren heeft betaald : om onklaarheid te vermijden, voorziet de tekst de vergoeding niet tussen de verschillende pachtjaren ; doch de rechter, belast met het verminderen van den pachtprijs voor de crisisjaren, zal, bij het vaststellen van het bedrag der vermindering, in voorkomend geval rekening mogen houden met het feit dat de pachter, gedurende een of meer jaren van voorspoed, aan denzelfden eigenaar slechts een pachtprijs betaald heeft, opvallend lager dan die, welke zou overeengestemd hebben met den economischen toestand van dit tijdsperiode.

De door den rechter verleende vermindering is van toepassing op het loopende jaar, en kan zelfs van toepassing zijn op het jaar dat verlopen is, wanneer de aanvraag ingediend wordt binnen de drie maanden na het verstrijken van het pachtjaar. Zij geldt eveneens voor de latere pachtjaren ; indien echter de omstandigheden die tot de vermindering aanleiding hebben gegeven, komen te veranderen dan kan de verpachter op zijn beurt een vermeerdering van den verminderden pachtprijs aanvragen (art. 3).

Krachtens artikel 4, kan de rechter, die een aanvraag tot vermindering te behandelen heeft, elke uitzetting wegens niet-betaling van den prijs doen schorsen, met inbegrip van

née par le président du tribunal statuant en référez. (Loi du 25 mars 1876 sur la compétence. Art. 11.)

Le jugement des litiges nés de l'application de la loi projetée appartiendra au juge de paix du canton où le bien est situé (art. 5). Le magistrat cantonal est, mieux que personne, au courant des questions relatives aux baux : la loi sur la compétence lui attribue la connaissance de la plupart des procès relatifs aux baux tant urbains que ruraux ; c'est lui qui a jugé les litiges nés des lois temporaires sur les loyers ; son intervention dans l'application de la loi du 9 avril 1921 sur le bail à ferme des terres dévastées a donné satisfaction. Les signataires n'ont donc pas cru devoir s'inspirer de l'exemple de certaines propositions antérieures, qui tendaient à confier le jugement des procès de ce genre à une juridiction spéciale, composée d'un magistrat et de deux assesseurs. L'intervention de ces juges improvisés, nommés par le Ministre de l'Agriculture, pourrait fausser l'esprit de l'institution, au lieu de fournir aux justiciables une garantie supplémentaire. D'ailleurs, cette intervention rendrait plus onéreuse et plus complexe une procédure, qui doit être simple, rapide et peu coûteuse.

La proposition de loi qui vous est soumise n'a pas pour but et n'aura pas pour résultat de créer de nombreux conflits entre propriétaires et locataires. Aucune citation en réduction de fermage ne pourra être donnée, sans être précédée d'un essai de conciliation qui, le plus souvent, aboutira à un accord. (Art. 6.) D'ailleurs la proposition se borne à consacrer une pratique suivie généralement par les propriétaires conscients de leur devoir social. La possibilité d'une action judiciaire engagera les autres à faire preuve de bienveillance à l'égard de leurs fermiers frappés par la crise.

Une disposition transitoire a paru nécessaire aux signataires de la proposition de loi. Il paraît équitable que la diminution du fermage puisse, dans des cas déterminés, s'appliquer à l'année de bail 1932. Comme l'article 3 ne prévoit cette possibilité que si la requête a été déposée dans les trois mois qui suivent l'expiration de l'année de bail, cette application sera pratiquement exclue, puisqu'il faudra encore un certain temps avant que la loi ne paraisse au *Moniteur belge*. C'est pourquoi l'article 9 porte que pour l'année de bail 1932, la requête pourra être remise au greffe dans le mois qui suivra la publication de la loi.

S'ensuit-il que la loi s'appliquera nécessairement à l'année 1932, toutes les fois que la requête aura été déposée dans le délai prescrit ? Ce serait méconnaître la portée du texte. L'article 3, en effet, déclare que la réduction du fermage « peut » s'appliquer à l'année de bail déjà écoulée, et non qu'elle s'applique de plein droit à cette année.

de uitzetting die zou kunnen worden bevolen in kortgeding door den voorzitter der rechtbank. (Wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid. Art. 11.)

De bevoegdheid om uitspraak te doen over de geschillen ontstaan uit de toepassing van de ontworpen wet, behoort aan den vrederechter van het kanton waar het goed gelegen is (art. 5). De kantonrechter is beter dan iemand op de hoogte van de pachtzaken : de wet op de bevoegdheid verleent hem de kennisneming van de meeste stedelijke en landelijke huurgeschillen ; hij heeft de processen berecht, die ontstonden uit de tijdelijke huishuurwetten ; zijn tussenkomst bij de toepassing der wet van 9 April 1921, op de pacht der verwoeste gronden, heeft voldoening gegeven. Derhalve hebben de ondergetekenden niet gemeend het voorbeeld te moeten volgen van sommige vroegere voorstellen, die er toe strekken, dergelijke processen toe te vertrouwen aan een bijzonder rechtscollege, samengesteld uit een magistraat en twee bijzitters. De tussenkomst van deze gelegenheidsrechters, door den Minister van Landbouw benoemd, zou den geest der instelling nadelen kunnen beïnvloeden, in plaats van een groteren waarborg aan de belanghebbenden te verschaffen. Overigens zou die tussenkomst de rechtspleging kostelijker en ingewikkelder maken, waar deze integendeel eenvoudig, snel en goedkoop moet zijn.

Het voorstel van wet, dat u wordt voorgelegd, heeft niet ten doel en zal niet ten gevolge hebben, talrijke geschillen tuschen eigenaars en pachters te doen ophogen. Immers zal geen dagvaarding tot vermindering van den pachtprijs kunnen gegeven worden, zonder te zijn voorafgegaan van een poging tot minnelijke regeling, die meestal tot een overeenkomst zal leiden. (Art. 6.) Overigens het voorstel bevestigt enkel een praktijk, welke doorgaans gevuld wordt door de eigenaars, die van hun maatschappelijk plicht bewust zijn. De mogelijkheid van een rechtsvordering zal de andere er toe aansporen, blijkt te geven van welwillendheid ten opzichte van hunne door de crisis getroffen pachters.

De ondertekenaars van het wetsvoorstel hebben een overgangsmaatregel noodig geoordeld. Het schijnt rechtvaardig dat de voorziene vermindering van de pachtlijnen, voor bepaalde gevallen, zou toepasselijk zijn op het pachtjaar 1932. Vermits artikel 3 die mogelijkheid alleen voorziet ingeval het verzoekschrift werd neergelegd binnen de drie maanden volgend op het vrestrikken van het pachtjaar, is die toepassing in feite uitgesloten, daar er nog een zekere tijd zal voorbijgaan alvorens de wet in het *Staatsblad* zal verschijnen. Daarom voorziet artikel 9 dat het verzoekschrift, voor het pachtjaar 1932, op de griffie zal mogen neergelegd worden binnen de maand volgend op de afkondiging der wet.

Volgt daaruit dat de wet noodzakelijkerwijze op het jaar 1932 toepasselijk wordt, telkens, als er een verzoekschrift werd ingediend binne den voorgeschreven termijn? Het ware de draagkracht van den tekst miskennen. Artikel 3 verklaart, immers, dat de vermindering van pacht « kan » van toepassing zijn op het reeds verlopen pachtjaar; en niet dat ze van rechtswege toepasselijk is op dat

Le juge statuera sur cette application en équité, et en tenant compte de tous les éléments utiles.

jaar. De rechter zal over de toepassing oordeelen naar billijkheid, en daarbij rekening houden met alle nuttige gegevens.

E. VAN DIEVOET.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Le preneur d'un bail à ferme contracté avant le 1er janvier 1932 peut demander une réduction du fermage convenu, si celui-ci est hors de proportion avec les conditions économiques existant au temps de la demande.

Sont assimilés aux baux visés à l'alinéa premier, les baux renouvelés ou prorogés après le 1er janvier 1932, mais avant la publication de la présente loi.

ART. 2.

Le juge statue en équité : pour apprécier le bien-fondé de la demande et pour déterminer la réduction du fermage, il tient compte de la situation de l'agriculture en général, de la situation particulière de la ferme ou des parcelles auxquelles se rapporte la demande, et de tous autres éléments utiles au règlement équitable de la contestation.

ART. 3.

La réduction de fermage accordée par le juge s'applique à l'année de bail au cours de laquelle la demande est introduite. Elle peut s'appliquer à l'année de bail déjà écoulée si la requête, dont il est question à l'article 6, a été remise au greffe dans les trois mois qui suivent l'expiration de l'année de bail. Elle s'applique aux années qui restent à courir jusqu'à la fin du bail.

Toutefois, si les conditions économiques qui ont donné lieu à la réduction viennent à changer, le bailleur peut demander une augmentation du fermage réduit, ou même le rétablissement du fermage ancien. Le jugement produit ses effets dans les mêmes conditions que le jugement qui accorde une réduction du fermage.

ART. 4.

Dès que la requête en conciliation préalable à la demande en réduction du fermage a été remise au greffe, le juge peut faire surseoir à toute expulsion pour non-paiement du prix, y compris celle prévue par l'article 11 de la loi du 25 mars 1876 sur la compétence en matière civile.

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

De pachter bij eene vóór 1 Januari 1932 gesloten pacht-overeenkomst, kan een vermindering aanvragen van den bedragen pachtprijs, indien deze buiten verhouding is met de economische omstandigheden ten tijde van de vraag.

Worden met de in het vorige lid bedoelde pachten gelijkgesteld, de pachten die vernieuwd of verlengd werden na 1 Januari 1932 doch vóór de bekendmaking van deze wet.

ART. 2.

De rechter doet uitspraak naar billijkheid : om de grondheid van de vraag te beoordeelen en om de vermindering van den pachtprijs te bepalen, houdt hij rekening zoowel met den toestand van den landbouw in 't algemeen als met den bijzonderen toestand van de hoeve of van de perceelen waarop de vraag betrekking heeft, en met alle andere gegevens die tot een billijke regeling van het geschil kunnen bijdragen.

ART. 3.

De door den rechter verleende vermindering van pacht is van toepassing op de pachtjaar tijdens hetwelk de vraag wordt ingediend. Zij kan van toepassing zijn op het reeds verlopen pachtjaar, indien het verzoekschrift waarvan sprake in artikel 6, op de griffie werd overgelegd binnen de drie maanden die volgen op het verstrijken van het pachtjaar. Zij is van toepassing op de nog te loopen jaren, tot het einde der pacht toe.

Veranderen de economische omstandigheden, die tot de vermindering aanleiding gegeven hadden, dan kan de verpachter vragen dat de verminderde pachtprijs zou verhoogd worden, of zelfs dat de vroegere pachtprijs zou worden heringevoerd. Het vonnis heeft zijn uitwerking in dezelfde voorwaarden als het vonnis waarbij een vermindering van den pachtprijs werd verleend.

ART. 4.

Zoodra het verzoekschrift tot minnelijke regeling, dat de vraag tot vermindering van den pachtprijs voorafgaat, ter griffie werd overgelegd, kan de rechter elke uitzetting wegens niet-betaling van den prijs doen schorsen, met inbegrip van de uitzetting voorzien bij artikel 11 der wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid in burgerlijke zaken.

ART. 5.

Le juge de paix du canton où le bien loué est situé connaît de toutes les contestations auxquelles donne lieu la présente loi, quel que soit le montant annuel du fermage et même en cas de contestation de titre.

Si le bien loué est situé dans différents cantons, la compétence territoriale est fixée par la partie dont le revenu cadastral est le plus élevé.

Le jugement est en premier ou en dernier ressort, suivant que la réduction ou l'augmentation demandée excède ou n'excède pas la somme de 2,500 francs par an.

ART. 6.

Aucune demande en réduction ou en augmentation du fermage basée sur la présente loi n'est reçue sans que, au préalable, le demandeur ait présenté au juge de paix une requête aux fins de faire appeler le défendeur en conciliation. La requête, qui peut être écrite sur papier non timbré, est remise au greffe, et il en est délivré un reçu par le greffier.

Dans la huitaine du dépôt de la requête, le juge de paix appelle les parties par un avertissement sur papier non timbré, remis sous pli recommandé à la poste.

Il est dressé procès-verbal des résultats de l'essai de conciliation. Si un accord intervient, le procès-verbal en constate les termes. L'expédition du procès-verbal est revêtue de la formule exécutoire.

ART. 7.

La présente loi n'est pas applicable aux fermiers de nationalité étrangère, sauf si, dans leur pays d'origine, il existe une législation conférant aux Belges y résidant comme fermiers des avantages analogues à ceux qui résultent de la présente loi.

ART. 8.

Aucune demande basée sur la présente loi ne pourra être introduite après le 1er janvier 1935.

ART. 9. — *Disposition transitoire.*

Pour l'année de bail 1932, la requête visée aux articles 3 et 6 peut être remise au greffe dans le mois qui suivra la publication de la présente loi.

ART. 5.

De vrederechter van het kanton, waar het pachtgoed gelegen is, neemt kennis van al de geschillen, waartoe deze wet aanleiding geeft, welk ook het jaarlijksch bedrag van den pachtprijs weze, en zelfs in geval van betwisting omtrent den titel.

Indien het pachtgoed in verschillende kantons gelegen is, wordt het bevoegde rechtsgebied bepaald door het gedeelte, waarvan het kadastraal inkomen het hoogste is.

Het vonnis is in eersten of in laatsten aanleg, naar gelang de gevraagde vermindering of vermeerdering, de som van 2,500 frank per jaar al dan niet te boven gaat.

ART. 6.

Geene op deze wet gesteunde vraag tot vermindering of tot vermeerdering van den pachtprijs is ontvankelijk, zonder dat vooraf de eischer bij den vrederechter een verzoekschrift heeft ingediend, om den verweerde tot een minnelijke regeling te doen oproepen. Het verzoekschrift, dat op ongezegeld papier mag geschreven zijn, wordt ter griffie overgelegd, en de griffier verleent daarvan een ontvangstbewijs.

Binnen acht dagen na het indienen van het verzoekschrift, roept de vrederechter de partijen op door een verwittiging op ongezegeld papier, overgemaakt onder een ter post aangetekenden omslag.

Er wordt proces-verbaal opgemaakt van den uitslag der poging tot minnelijke regeling. Komt een accoord tot stand, dan vermeldt het proces-verbaal de termen daarvan. De uitgiste van het proces-verbaal wordt voorzien van de formule van tenuitvoerlegging.

ART. 7.

Deze wet is niet van toepassing op de pachters van vreemde nationaliteit, behalve indien, in hun land van oorsprong, een wet bestaat, die aan de aldaar als pachters verblijvende Belgen gelijke voordeelen verleent als die, welke uit deze wet voortvloeien.

ART. 8.

Geene op deze wet gesteunde vraag mag ingediend worden na den 1er Januari 1935.

ART. 9. — *Overgangsbepaling.*

Voor het pachtjaar 1932 kan het verzoekschrift, waarvan spraak is in de artikelen 3 en 6, op de griffie worden neergelegd binnen een maand na de bekendmaking van deze wet.

E. VAN DIEVOET.
Fg. MASSON.